

Policy for arbeid mot korrupsjon 2024 – 2025

Innhold

1.	INNLEDNING	3
1.1	FORMÅL	3
1.2	OVERORDNEDE RAMMER	3
2.	ORGANISERING, ROLLER OG ANSVAR	3
2.1	BESLUTNINGSSTRUKTURER	3
2.2	SENTRALE ROLLER OG ANSVARSOMRÅDER	3
3.	RAMMEVERK OG DEFINISJONER	4
3.1	DEFINISJONER OG BEGREPER	4
4.	PROGRAM FOR ARBEID MOT KORRUPSJON	5
5.	SENTRALE FØRINGER OG SUKSESSFAKTORER	5
6.	AVVIKSHÅNDTERING OG OPPFØLGING	6
6.1	AVVIKSHÅNDTERING OG KONSEKVENSER VED AVVIK	6
6.2	RAPPORTERING	6
6.3	TIDSPUNKT FOR REVISJON	6
7.	BEREDSKAPSPLANER	7
8.	REFERANSER OG ANDRE HENVISNINGER	7

Eier	Konserndirektør Kvalitet og Økonomisk kriminalitet
Skrevet av	Elin B. Ørbæk
Besluttet av	Styret
Status	Vedtatt av styret 28.11.24
Versjon	3.1
Lagring	Styringsdokumenter (<i>Sharepoint</i>)
Opprettet	29.08.2019
Sist endret	19.11.2024
Antall sider	7

Revisjonshistorikk

Dato	Versjon	Beskrivelse	Forfatter	Godkjent
19.11.2024 16.10.2024	3.1	Endringer pga. omorganisering av Forretningsdrift.	Elin B. Ørbæk Andreas Ø. Lonkemoen	
21.03.2024	3.0	Vedtatt av styret.	Konserndirektør Forretningsdrift	Styret
06.02.2024	3.0	Revidering av policy. Program for bankens arbeid mot korrupsjon er tatt inn i policyen (tidligere separat dokument).	Elin B. Ørbæk, Laszlo Gyene, Andreas Ø. Lonkemoen	
30.03.2023	2.1	Vedtatt av styret.	Konserndirektør HR og Juridisk	Styret
29.08.2019	1.0	Ny policy godkjent av styret	Konserndirektør HR og Juridisk	Styret

1. INNLEDNING

Policy for arbeid mot korrupsjon beskriver overordnede prinsipper knyttet til bankens arbeid med å forebygge, samt å avdekke mistanke om korrupsjon. Policyen knyttes opp mot bankens etiske retningslinjer.

Denne policyen legger rammer for håndteringen av korrupsjonsrisiko i hele konsernet, men forutsetter vedtak av det enkelte selskapsstyre. Ved implementering av policy i datterselskaper skal rammeverket implementeres i størst mulig grad, men da ut fra det enkelte datterselskapets risikobilde. Alle formelle lov- og forskriftskrav til virksomhetene skal oppfylles.

1.1 Formål

Formålet med denne policyen er å gi føringer for konsernets holdninger til og arbeid med å forebygge korrupsjon. Begrepet korrupsjon omfatter i denne policyen påvirkningshandel, bestikkelser og tilretteleggelsespenger.

1.2 Overordnede rammer

Policyen skal understøtte, samspille med og ivareta retningslinjer fra:

- Strategi for samfunnsansvar og bærekraft
- Konsernets etiske retningslinjer
- Retningslinjer for å identifisere og motvirke interessekonflikter
- Rutine for håndtering av arbeidstakers varsel om kritikkverdige forhold
- Relevante lover, forskrifter og myndighetsfastsatte retningslinjer

2. ORGANISERING, ROLLER OG ANSVAR

2.1 Beslutningsstrukturer

Policy for arbeid mot korrupsjon besluttes av bankens styre, og styret i det enkelte datterselskap.

2.2 Sentrale roller og ansvarsområder

Følgende roller med påfølgende beskrivelse av ansvar er sentrale:

Konserndirektør Kvalitet og Økonomisk kriminalitet har det overordnede ansvaret for bankens arbeid mot korrupsjon. Videre er Konserndirektøren ansvarlig for å håndtere eventuelle saker med mistanke om at ansatte har vært involvert i korrupsjon.

Konserndirektør Organisasjon har det overordnede ansvaret for å håndtere personalsaker som måtte oppstå med bakgrunn i mistanke om korrupsjon. Videre skal Konserndirektør Organisasjon sørge for:

- årlig bekreftelse fra alle ansatte om at de er kjent med bankens etiske retningslinjer
- årlig bekreftelse fra alle ansatte om at de er kjent med bankens retningslinjer for arbeid mot korrupsjon
- løpende rapportering av ansattes verv utenfor banken
- løpende rapportering av ansattes mottatte gaver
- etablering av effektive og hensiktsmessige kanaler for å løfte frem utfordringer og bekymringer, herunder varslingskanaler med mulighet for anonym varsling via bankens varslingskanal

Konserndirektører for PM, BM og OM/KM har ansvaret for at banken arbeider for at det ikke etableres kundeforhold med eller yter kreditt til kunder som er involvert i korrupsjon.

Fagsjef etterlevelse har ansvaret for den operative håndteringen av varsler og mistanke om korrupsjon, herunder iverksettelse av nødvendige risikoreduserende tiltak.

Alle ledere og medarbeidere i banken har et selvstendig ansvar for å sikre etterlevelse av bankens policy for arbeid mot korrupsjon og de kontrolltiltak som er etablert for å forhindre korrupsjon, herunder påvirkningshandel, bestikkelser og bruk av tilretteleggelsespenger. Det er spesielt viktig å utøve godt skjønn og bruke kritisk sans i forbindelse med avtaleinngåelser, utbetalinger, kostnadsrefusjoner og andre relevante aktiviteter for å avdekke potensiell korrupsjon.

Compliancefunksjonen har ansvaret for utforming og gjennomføring av relevante etterlevelseskontroller, samt fremme forslag til forbedringstiltak ved behov. Etterlevelsen rapporteres gjennom kvartalsvis compliancerapport til styret og konsernledelsen.

3. RAMMEVERK OG DEFINISJONER

3.1 Definisjoner og begreper

Følgende begreper er sentrale innenfor området:

- *Korrupsjon (straffelovens § 387)*

Med korrupsjon forstås:

- a) for seg selv eller andre å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag, eller
- b) å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning av utøvelsen av stilling, verv eller utføringen av oppdrag.

En slik utilbørlig fordel kan være i form av penger, gaver eller tjenester.

- *Påvirkningshandel (straffelovens § 389)*

Med påvirkningshandel forstås:

- a) for seg selv eller andre å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag, eller
- b) å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel for å påvirke utøvelsen av en annens stilling, verv eller utføring av oppdrag.

- *Tilretteleggelsespenger («Facilitation payments»)*

Med tilretteleggelsespenger forstås betaling for en tjeneste man i utgangspunktet har krav på å motta uten slik betaling.

4. PROGRAM FOR ARBEID MOT KORRUPSJON

Bankens program for arbeid mot korrupsjon skal omfatte følgende sentrale aktiviteter:

- Regelmessige og dokumenterte risikovurderinger på korrupsjonsområdet
- Regelmessig opplæring av og informasjon til ansatte om hva som anses som korrupsjon, gjeldende lovverk og bankens retningslinjer på området
- Årlig bekreftelse fra alle ansatte om at de er kjent med bankens etiske retningslinjer
- Årlig bekreftelse fra alle ansatte om at de er kjent med bankens retningslinjer for arbeid mot korrupsjon
- Årlig rapportering til bankens styre i forbindelse med revidering av policy
- Krav om løpende rapportering av verv utenfor banken
- Krav om løpende rapportering av mottatte gaver
- Effektive og hensiktsmessige kanaler for å løfte frem utfordringer og bekymringer, herunder varslingskanaler med mulighet for anonym varslingskanal

Bankens øvrige tiltak i arbeid mot korrupsjon og bestikkelser:

- Etiske retningslinjer
- Hensiktsmessige, risikobaserte internkontroll-tiltak for å forhindre, avdekke og håndtere eventuelle tilfeller av korrupsjon og bestikkelser
- Aktsomhetsvurderinger i forbindelse med utlån og kredittgivning
- Informasjon og bevisstgjøring overfor kunder og samfunnet for øvrig

5. SENTRALE FØRINGER OG SUKSESSFaktorER

SB1Ø-konsernet har nulltoleranse for korrupsjon. Konsernet skal arbeide aktivt mot- og bidra til å forhindre all form for korrupsjon.

Dette innebærer at:

- bankens holdning til korrupsjon er tydelig kommunisert overfor ansatte, medlemmer i styrende organer, kunder, leverandører og samarbeidspartnere
- banken og bankens medarbeidere skal ikke gjøre bruk av korrupsjon for å fremme bankens eller egne interesser
- banken og bankens medarbeidere skal utøve særlig aktsomhet og varsomhet ved interaksjon med myndighetene og offentlig ansatte, herunder i forbindelse med bl.a. offentlige anskaffelsesprosesser og i forbindelse med søknader om godkjenninger, tillatelser og konsesjoner
- banken har et aktivt forhold til kunders, leverandørers og samarbeidspartneres holdninger til og tiltak mot korrupsjon. Dersom banken blir kjent med forhold som avviker fra dette, skal kundeforholdet og/eller samarbeidet avsluttes.
- banken skal ikke gi politiske bidrag, det vil si økonomisk støtte til- eller promotering av politiske saker
- det eksisterer et absolutt forbud mot forfalskning av regnskaper, offentlig tilgjengelige rapporter for øvrig, myndighetsrapportering og all annen dokumentasjon

Følgende vurderes som de viktigste suksessfaktorene for bankens arbeid mot korrupsjon:

- Tydelige ansvarsforhold, inkludert styrets og ledelsens involvering
- Regelmessig opplæring av og informasjon til ansatte
- Riktige holdninger, herunder kultur og verdier
- Regelmessige og dokumenterte risikovurdering på korrupsjonsområdet
- Hensiktsmessige, risikobaserte internkontroll-tiltak for å forhindre, avdekke og eventuelt håndtere tilfeller av korrupsjon
- Effektive og hensiktsmessige kanaler for å løfte frem utfordringer og bekymringer, herunder varslingskanaler med mulighet for anonym varslings
- Policy, retningslinjer og hensiktsmessige kontrolltiltak i forhold til interessekonflikter og inhabilitet
- Policy, retningslinjer og hensiktsmessige kontrolltiltak knyttet til hvitvasking og terrorfinansiering – inkludert tiltak for å verifisere reelle rettighetshavere for juridiske kunder
- Klare krav og forventninger til våre kunder i forbindelse med kundeetablering og kredittgivning
- Klare krav og forventninger til våre leverandører og samarbeidspartnere i forbindelse med innkjøpsprosesser og i kontrakter
- Klare retningslinjer for gaver, utgiftsdekning, tjenester og representasjon - både hva gjelder å motta og å gi gaver
- Betaling av reiser, middager og arrangementer for kunder eller andre skal ha en klar forretningsmessig begrunnelse, være rimelige og vel dokumentert og skje i åpenhet
- Åpenhet om hovedelementene i bankens policy og program på området

6. AVVIKSHÅNDTERING OG OPPFØLGING

6.1 Avvikshåndtering og konsekvenser ved avvik

Enhver som har informasjon eller mistanke om at ansatte, kunder eller leverandører er involvert i korrupsjon, plikter å varsle om dette. Den som mottar varselet, skal sørge for at Konserndirektør Kvalitet og Økonomisk kriminalitet involveres i saken.

Mistanke om korrupsjon er å betrakte som en hastesak, som skal håndteres umiddelbart for å bekrefte/avkrefte mistanke og iverksette nødvendige tiltak.

6.2 Rapportering

Det skal rapporteres til styret årlig, herunder redegjøres for eventuelle endringer som er foretatt gjennom årlig revisjon, jf. kapittel 6.3.

6.3 Tidspunkt for revisjon

Bankens policy og program for arbeid mot korrupsjon (jf. punkt 4) skal gjennomgå minimum årlig og oppdateres ved behov. Basert på endringer skal dokumentet fremlegges styret for vedtak.

7. BEREDSKAPSPLANER

Konsernets generelle beredskapsplaner gjelder innenfor dette området.

8. REFERANSER OG ANDRE HENVISNINGER

Denne policyen viser til- og må ses i sammenheng med:

- Policy – Etske retningslinjer for konsernet SpareBank 1 Østlandet
- Retningslinjer for å identifisere og motvirke interessekonflikter